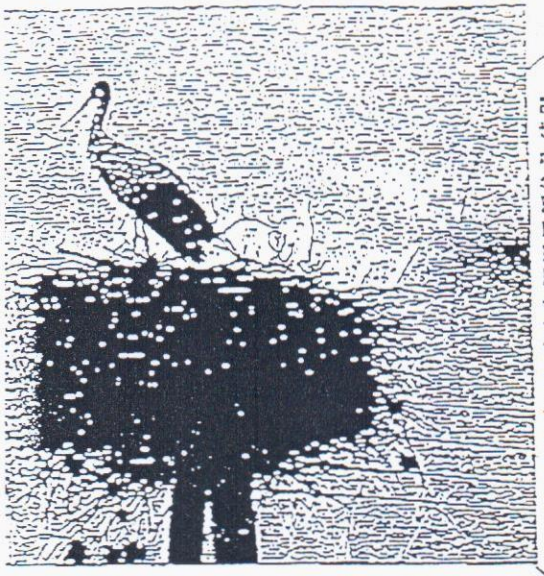

Pustaile tavataan meille suomalaisille harvinaisia lintuja niin kuin tämä haikara Gedeonin tanyalla. Tanyat, maatilat, syntyivät pustalle, kun ihmiset pakenivat turkkilaisia asumattomille seuduille.

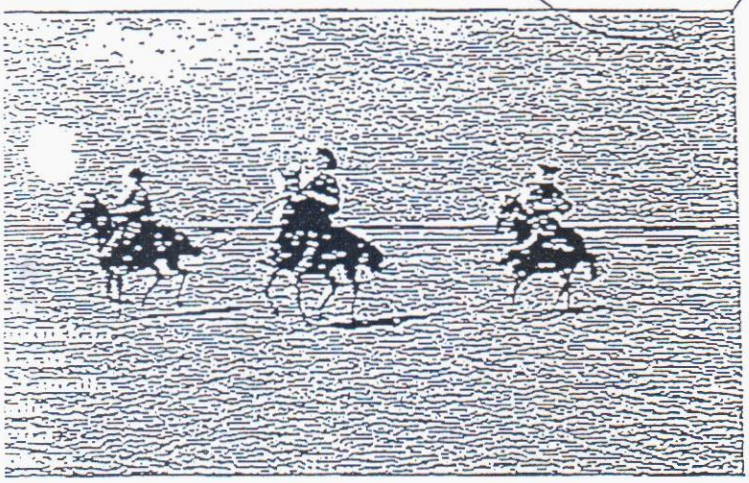

häviäjät nyytyreilä itsellä. Demokratiaa on punottu, mutta parempaakaan järjestelmää ei ole keksitty, kuten Winston Churchill aikoinaan sanoi.

HISTORIAA

Unkari hakee paikkaansa lähinnä Euroopan unionin ja Naton jäsenyyttä, vaikka Puolan ja Liettuan tapaan entiset kommunistit pääsivät nyt jälleen valtaan.

Unkariksi *Magyarországiksi* kutsuttu tasavalta on pinta-alaltaan runsaan neljännesosan Suomesta, 93 032 neliökilometriä. Asukasluku maassa on noin 11 miljoonaa. Unkarilaiset eli *madjaarit* muuttivat *Pannonian altaalle* Tonavalle 800-luvun loppuilla Donin deltoilta Volgalta.

Árpádien johtamat paimentolaiset asettuivat paikoilleen Otto Suuren voitettua heidät 955. He käänsyivät kristinuskoon Tapani Pyhän aikana noin vuonna 1000.

Keskiajan loppuja Unkari nousi kriisiytymän taistelemalla turkkilaisia vastaan. Kuitenkin kaksi Mathias Corvinuksen hallituskautta (1458–1490) aikana Habsburgien tullessa Unkarin hallitsijoiksi Turkki sai osan maasta. Turkkilaisten vallan päätyttyä 1699 koko Unkari oli Habsburgien.

Helmikuun vallankumouksen aikana 1848 unkarilaiset valitsivat Kossuthin valtionhoitajaksi ja seuraavana vuonna Unkari julistettiin itsenäiseksi. Vallankumous kukistettiin venäläisten avulla. Vuonna 1867 Unkari sai perustuslain ja siitä tuli Itävalta-Unkarin kaksoismonarkian osa.

KANSANNOUSU

Unkari julistettiin tasavallaksi 1918. Béla Kunin johdolla syntyi 1919 Unkarin neuvostovalta. Seuraavana vuonna amiraali Horthy tuli valtionhoitajaksi, mutta muodollisesti Unkari oli monarkia. Trianonin rauhassa 1920 Unkari menetti paljon maitaan.

Unkari nousuun Saksan ja taisteli toisessa maailmansodassa Saksan puolella. Sodan jälkeen Unkari muutettiin Rákosin aikana kansanrasavallaksi 1949. Vuosikymmen kehittelin Neuvostoliiton mallin mukaan.
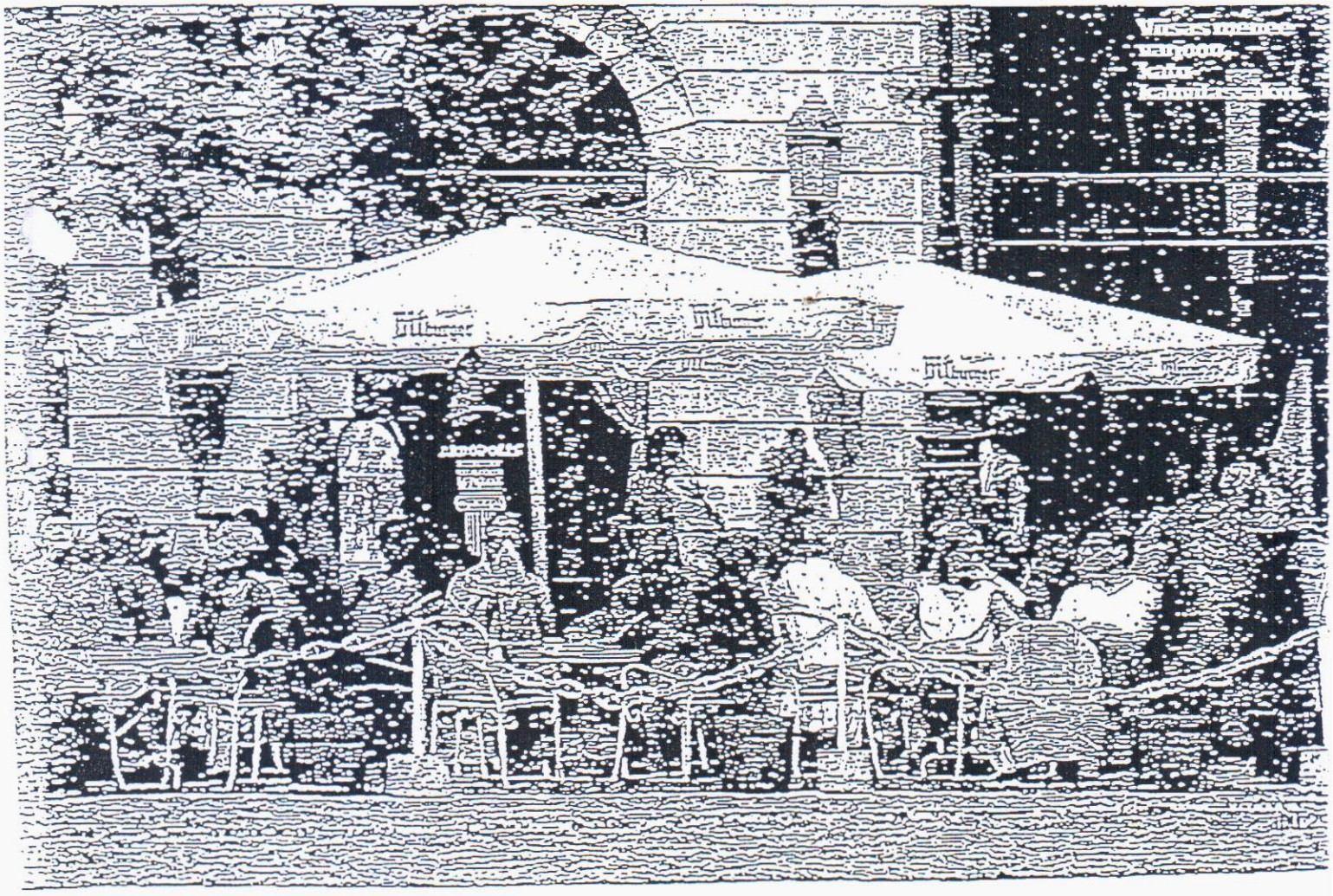
Vuoden 1956 kansannousussa valtaan tuli Imre Nagy. Hän ilmoitti, että Unkari eroaa Varsovan liitosta ja aloittaa demokratian. Marraskuussa 1956 Neuvostoliiton joukot kukistivat vaikeasti nou-